

Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
8. - 00 Toruń, ul. Podmurza 33, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 0000041192
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Tr 2005

Chreanowski Bogdan

Golynia
ZWZ-AK

Stefaniak Zygmunt

ps. Stefan

M: 977/1701 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Stefaniak Zygmunt.....
T: N-977/1701 Pom.....
Gdynia & WZ-AK.....

- I./1. Relacja k. 4 s. 1-4
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relację k. 1 s. 1
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne —
- IV. Korespondencja
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 4
- VI. Fotografie dwa i pół arkusza

1/1. Delaja - Stefanowak Zygmunt

1. Delaja o działalności Stefaniaka
Zygmunta spisane przez dr. Bogdana
Chazanowskiego, napisany + kopia

k. 4 s. 1-4

Stefaniak Zygmunt ps. "Stefan" /1906-1974/, Inspektor do spraw organizacji portów w Podokręgu Północnym ZWZ-AK.

haciw zdyw

psw.

Ur. 19.03.1906 r. w Niewieszu woj. Poznańskie, syn Wojciecha i Marii z d. Przybyszewskiej. Ukończył Gimnazjum im. Jana Długosza i Państwową Szkołę Techniczną we Włocławku. Dyplom uzyskał w 1925r. Brak jakichkolwiek danych o przebiegu służby wojskowej - na pewno od 1933 r. nie był na żadnym szkoleniu wojskowym /w częściowo zachowanych dokumentach Centralnego Archiwum Wojskowego nie figuruje/. Z zawodu był technikiem-ślusarzem. Podczas okupacji pracował u hrabiego Aleksandrowicza /tzw. białego Rosjanina/ w Łochocinie w charakterze zarządcy.

psw? niedaleko Włocławka

W październiku 1939 r. ^{został} zaprzysiężony przez ^{"Gracjan"} ~~per. rez.~~ Gustawa Olszewskiego ^{KOP Pomorski} Xpóźniejszego Szefa Wydziału V Komendy Pomorskiego Okręgu AK/. Pełnił funkcję kwatermistrza w obwodzie ZWZ ~~#~~ Lipnie. ^{Współpracował} w utrzymaniu łączności pomiędzy Lipnem, Włocławkiem a Warszawą. Aresztowany w grudniu 1939 r. przez gestapo w Lipnie, został zwolniony w kwietniu 1940 r. Podejrzany o dokonanie sabotażu, zatrzymany ^{od} powtórnie w październiku 1940 r. Wolność ^{od} uzyskał dzięki wstawiennictwu hr. Aleksandrowicza w kwietniu 1941 r. W sierpniu lub ~~w~~ ^{został} wrześniu 1941 r. wydelegowany przez ZWZ na Wybrzeże Gdańskie w celu przygotowania pracy konspiracyjnej dla przyszłego Komendanta Podokręgu Morskiego, ~~kpt. cz. w.~~ Józefa Olszewskiego /"Andrzej"/, Mianowany jego zastępcą pełnił funkcję "Inspektora morskiego do spraw organizacji zaplecza i portów". Posługiwał się pseudonimem "Stefan". Współpracował z Szefem Sztabu ^{KO} ~~mjr~~ Józefem Chylińskim /"Kamień", "Wicher", "Rekin"/, Szefem Wydziału V - ~~per/kpt. cz. w.~~ Henrykiem Gruetzmacherem, Szefem Wydziału V Podokręgu Morskiego - Lucjanem Cytkowskim, ^z kpt. Marynarki Handlowej Anatolem Kniaziewem, ^{Pod} Janem Wittem, Adamem Feiglem z gdańskiego ZWZ-AK. ~~Utrzymywał~~ też

kontakt z Lipnem.

Aresztowany we wrześniu 1942 r. w Gdyni, od 3.12.1942 r. ^{XII} w obozie koncentracyjnym Stutthof jako więzień policyjny nr 17566. ^{przebywał} (Członek obozowego ruchu oporu. W dniu 1.06.1944 r. ^{VI} ^{został} wywieziony wraz z 48 więźniami do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, gdzie otrzymał numer 69263. Razem z nim przewieziono też innych członków konspiracji: Jan Witta, A. Kniaziewa, Edmunda Baumanna z wywiadu AK, Jana Kaszubę z Szarych Szeregów, Juliusza Koszałkę z ^{JOH GP} Tajnej Organizacji Wojskowej "Gryf Pomorski" i innych. W obozie Mauthausen ^{Stefaniak} pracował w karnej kompanii. W październiku 1944 r. został umieszczony w Komandzie w Mittelbau-Dora /nr 102521/. Przebywał tam do wyzwolenia tj. do 11.04.1945 r. ^{IV} [Po zakończeniu wojny pracował przez pewien czas w Kierownictwie Zarządu Służby Polskiej na terenie tzw. Obozu Polaków w Fürth w Niemczech, (^{obozu} ^{osad} ^{funkcjonującym} pod auspicjami Polskiego Komitetu Opiekuńczego). Następnie w kraju. Zmarł 17.06.1974 r. w Słupsku. Odznaczony Krzyżem AK /nr 9118 z 24.12.1970/.

Żonaty z Zofią /ślub odbył się 11.02.1933 r. w Poznaniu/. Miał syna Włodzimierza /ur. 15.05.1934 r./ i córkę Krystynę /ur. 1.03.1937 r./. Żona była łączniczką ZWZ-AK, ps. "Wierna". Przysięgę składała przed G. Olszewskim. Pracowała w skrzynce kontaktowej utrzymującej łączność z Warszawą. ^{podległa jak mł 2} Aresztowana jesienią 1942 r., więziona w Gdańsku, a następnie osadzona w obozie koncentracyjnym Stutthof /nr 17629/. Obecnie mieszka w Słupsku.

Archiwum Muzeum Stutthof, Dokumenty Zygmunta Stefaniaka, sygn.: Z-II-1-38, Listy transportowe, sygn.: I-II E-6, I-II 245, relacje; ~~Archiwum~~ Pomorskie Armii Krajowej, Kartoteka Inspektoratu Gdynia.

Bogdan Chrzanowski

Goh. II epz 3

Stefaniak Zygmunt ps. "Stefan" /1906-1974/, Inspektor do spraw organizacji portów w Podokręgu Północnym ZWZ-AK.

Ur. 19.03.1906 r. w Niewieszu woj. Poznańskie, syn Wejciecha i Marii z d. Przybyszewskiej. Ukończył Gimnazjum im. Jana Długosza i Państwową Szkołę Techniczną we Włocławku. Dyplom uzyskał w 1925r. Brak jakichkolwiek danych o przebiegu służby wojskowej - na pewno od 1933 r. nie był na żadnym szkoleniu wojskowym /w częściowe zachowanych dokumentach Centralnego Archiwum Wojskowego nie figuruje/. Z zawodu był technikiem-śluszerzem. Podczas okupacji pracował u hrabiego Aleksandrowicza /tzw. białego Rosjanina/ w Łochocinie w charakterze zarządcy.

W październiku 1939 r. zaprzysiężony przez por.rez.Gustawa Olszewskiego /późniejszego Szefa Wydziału V Komendy Pomorskiego Okręgu AK/. Pełnił funkcję kwatermistrza w obwodzie ZWZ w Lipnie. Pomagał w utrzymaniu łączności pomiędzy Lipnem, Włocławkiem a Warszawą. Aresztowany w grudniu 1939 r. przez gestapo w Lipnie, został zwolniony w kwietniu 1940 r. Podejrzany o dokonanie sabotażu, zatrzymany ponownie w październiku 1940 r.. Wolność uzyskał dzięki wstawiennictwu hr. Aleksandrowicza w kwietniu 1941 r. W sierpniu lub we wrześniu 1941 r. wydelegowany przez ZWZ na Wybrzeże Gdańskie w celu przygotowania pracy konspiracyjnej dla przyszłego Komendanta Podokręgu Morskiego kpt.cz.w. Józefa Olszewskiego /"Andrzej". Mianowany jego zastępcą pełnił funkcję "Inspektora morskiego do spraw organizacji zaplecza i portów". Posługiwał się pseudonimem "Stefan". Współpracował z Szefem Sztabu mjr Józefem Chylińskim /"Ksienią", "Wicher", "Rekin"/, Szefem Wydziału V - por/kpt.cz.w.- Henrykiem Gruetzmecherem, Szefem Wydziału V Podokręgu Morskiego- Lucjanem Cytkowskim, kpt. Marynarki Handlowej Anatolem Kniaziewem Janem Witten, Adamem Feiglem z gdańskiego ZWZ-AK. Utrzymywał też

kontakt z Lipnem.

Aresztowany we wrześniu 1942 r. w Gdyni, od 3.12.1942 r. w obozie koncentracyjnym Stutthof jako więzień policyjny nr 17566. Członek obozowego ruchu oporu. W dniu 1.06.1944 r. wywieziony wraz z 48 więźniami do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, gdzie otrzymał numer 69263. Razem z nim przewieziono też innych członków konspiracji: Jędrę Witka, A. Książewą, Edmunda Baumanna z wywiadu AK, Jana Kaszubę z Szarych Szeregów, Juliusza Koszałkę z Tajnej Organizacji Wojskowej "Gryf Pomorski" i innych. W obozie Mauthausen pracował w karnej kompanii. W październiku 1944 r. został umieszczony w Komandzie w Mittelbau-Dora /nr 102521/. Przebywał tam do wyzwolenia tj. do 11.04.1945 r. Po zakończeniu wojny pracował przez pewien czas w Kierownictwie Zarządu Służby Polskiej na terenie tzw. Obozu Polaków w Fürth w Niemczech, funkcjonującym pod auspicjami Polskiego Komitetu Opiekunczego. Następnie w kraju. Zmarł 17.06.1974 r. w Słupsku. Odznaczony Krzyżem AK /nr 9118 z 24.12.1970/.

Żona z Zofią /ślub odbył się 11.02.1933 r. w Poznaniu/. Miał syna Włodzimierza /ur. 15.05.1934 r./ i córkę Krystynę /ur. 1.03.1937 r./. Żona była łączniczką ZWZ-AK, ps. "Wierna". Przysięgę składała przed G. Olszewskim. Pracowała w skrytce kontaktowej utrzymującej łączność z Warszawą. Aresztowana jesienią 1942 r., więziona w Gdańsku, a następnie osadzona w obozie koncentracyjnym Stutthof /nr 17629/. Obecnie mieszka w Słupsku.

Archiwum Muzeum Stutthof, Dokumenty Zygmunta Skafaniaka, sygn.: Z-II-1-38, Listy transportowe, sygn.: I-II-6, I-II 245, relacje; Archiwum Pomorskie Armii Krajowej, Kartoteka Inspektoratu Gdynia.

Bogdan Chrzanowski

II. Materiały uzupełniające dotyczące Stefania
Zygmunta

1. D. Chmąrowski, biogram Stefania
Zygmunta, [w:] Stow. biograficzny
konspiracji pomorskiej 1939-1945, Wyd.
FAPAK, t. XV, Tomii 1997; s. 5, s. 158-159,
kserokop.

k. 1 s. 1

Stefaniak Zygmunt ps. „Stefan” (1906–1974), inspektor do spraw organizacji portów w Podokręgu Północnym ZWZ–AK.

Urodzony 19 III 1906 r. w Niewieszu, woj. poznańskie; syn Wojciecha i Marii z d. Przybyszewskiej. Ukończył Gimnazjum im. Jana Długosza i Państwową Szkołę Techniczną we Włocławku. Dyplom uzyskał w 1925 r. Brak danych o przebiegu służby wojskowej — na pewno od 1933 r. nie był na żadnym szkoleniu wojskowym (w częściowo zachowanych dokumentach CAW nie figuruje). Z zawodu był technikiem–ślusarzem. Podczas okupacji pracował u hrabiego Aleksandrowicza (tzw. białego Rosjanina) w Łochocinie (nieдалеко Włocławka) w charakterze zarządcy.

W październiku 1939 r. został zaprzysiężony przez Gustawa Olszewskiego ps. „Gracjan”, późniejszego szefa Wydziału V KO Pomorze. Pełnił funkcję kwatermistrza w Obwodzie ZWZ Lipno. Współdziałał w utrzymaniu łączności pomiędzy Lipnem, Włocławkiem a Warszawą. Aresztowany w grudniu 1939 r. przez gestapo

w Lipnie, został zwolniony w kwietniu 1940 r. Podejrzany o dokonanie sabotażu, zatrzymany powtórnie w październiku 1940 r. Wolność odzyskał dzięki wstawiennictwu hr. Aleksandrowicza w kwietniu 1941 r. W sierpniu lub wrześniu 1941 r. został wydelegowany przez ZWZ na Wybrzeże Gdańskie w celu przygotowania pracy konspiracyjnej dla przyszłego kmdta Podokręgu Morskiego, Józefa Olszewskiego ps. „Andrzej”. Mianowany jego zastępcą pełnił funkcję „Inspektora morskiego do spraw organizacji zaplecza i portów”. Posługiwał się pseudonimem „Stefan”. Współpracował z szefem Sztabu KO Józefem Chylińskim, z szefem Wydziału V — Henrykiem Gruetzmacherem, z szefem Wydziału V Podokręgu Morskiego — Lucjanem Cyłkowskim, z kpt. Marynarki Handlowej Anatolem Kniaziewem, z Janem Wittem i Adamem Feiglem z gdyńskiego ZWZ–AK. Podtrzymywał też kontakt z Lipnem. Aresztowany we wrześniu 1942 r. w Gdyni, od 3 XII 1942 r. przebywał w obozie koncentracyjnym Stutthof jako więzień polityczny nr 17566. Był członkiem obozowego ruchu oporu. W dniu 1 VI 1944 r. został wywieziony wraz z 48 więźniami do obozu koncentracyjnego w Mauthausen, gdzie otrzymał numer 69263. (Razem z nim przewieziono też innych członków konspiracji: J. Witta, A. Kniaziewa i Edmunda Baumanna z wywiadu AK, Jana Kaszubę z Szarych Szeregów, Juliusza Koszałkę z TOW „GP” i innych). W obozie Mauthausen Stefaniak pracował w karnej kompanii. W październiku 1944 r. został umieszczony w Kommandzie w Mittelbau–Dora (nr 102521). Przebywał tam do wyzwolenia, tj. do 11 IV 1945 r.

Po zakończeniu wojny pracował przez pewien czas w Kierownictwie Zarządu Służby Polskiej na terenie tzw. Obozu Polaków w Fürth w Niemczech (obóz ten funkcjonował pod auspicjami Polskiego Komitetu Opiekuńczego). Następnie wyjechał do kraju. Zmarł 17 VI 1974 r. w Słupsku.

Odnaczony Krzyżem Armii Krajowej (1979).

Żonaty z Zofią (ślub odbył się 11 II 1933 r. w Poznaniu). Miał syna Włodzimierza (ur. 15 V 1934 r.) i córkę Krystynę (ur. 1 III 1937 r.). Żona była łączniczką ZWZ–AK, ps. „Wierna”. Przysięgę składała przed Gustawem Olszewskim. Pracowała w skrzynce kontaktowej utrzymującej łączność z Warszawą. Aresztowana podobnie jak mąż jesienią 1942 r., więziona w Gdańsku, a następnie osadzona w obozie koncentracyjnym Stutthof (nr 17629). Obecnie mieszka w Słupsku.

AMSt., Dokumenty Stefaniaka Z., sygn.: Z-II-1-38, Listy transportowe, sygn.: I-IIIE-6, I-II 245, relacje; AP AK, Kartoteka Insp. Gdynia.

Bogdan Chranowski

Słow. biograficzny konspiracji pomorskiej 1939-1945, Wypł. J.A.P.A.K t. XV, Tomu 1997, s. 3

T: M: 977/1701 Pom.

Gdynia

Stefania Zygmunt

W. Karty informacyjne

lc. 4

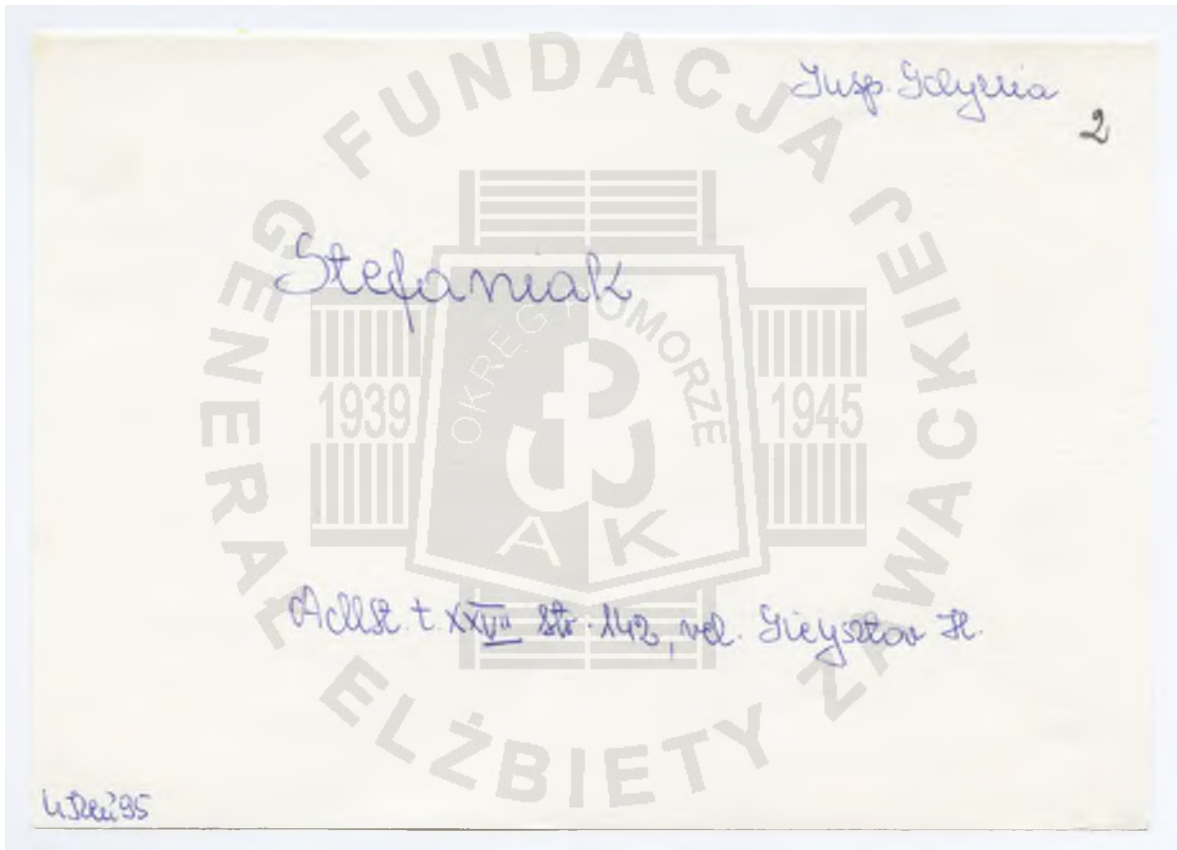
Lipno - Gdymie
202-AK 1

Stetaniolu Zygmunt

Od I. IPSP. u 212 werbowany mur G. Olmskiego
funkcje - kierownik na pow. Lipno.
Od sierpnia 1941 r. na Wydziale (przygotowywał
między „Andrzej”) - funkcje - 2-cc. kadre inip.
Wyższe, organizacyjne zadanie przy st. i portach
(Inowrocław: Inspektorat Mostów). Współpraca z
cyklistami, Gruchaczem i innymi osobami
osobnymi w Stalino - w m. 1946, nastąpiła Ment.
henow.

zob. RMST tom ~~XXVI~~ ~~XXVII~~ ~~XXVIII~~

H44

Kusp. Glyceria 2

Stefaniak

Adres: t. XXIV str. 142, mel. Gieysław II.

6 Dec 95

A

Gusp. Gdylia 3

Stefaniale Zygmunt

Archiw. t. XXVII str 96, rel. Saskaewia L

W. Szwed

a

Gdynia Z.H.Z. - AK 4
Hybrydy

STEFANIAK Zygmunt
ps. "Stefan"

Urodz. 19 III 1906 r w Niemieszu, Woj. Poznań
Inspektor do spraw organizacji portów
w Podokręgu Północnym ZH.Z. - AK
Książki obozów Kamp, Stutthof, Mauthausen
Zmarł 17 VI 1974 r w Stupsku.
Zob. Słownik Biogr. Komsp. Pomor. t. 3 str 158
Fundacja Archiwum Pomorskie AK.
Toruń 1997 r

Jan 2003 r

Chrzanowski Bogdan
Stefaniak Zygmunt
Stupsk

M-977/1701

Gdy
ZWZ

Stefaniak Zygmunt
"Stefan"

Stefaniak Zygmunt

